

# Rozhodnutí rozhodčího orgánu Automobilových závodů Klementa Gottwalda v Praze ze dne 02.06.1960, sp. zn. 1/60, ECLI:CZ:ROAZKGPH:1960:1.1960.1

**Číslo:** 9/1961

**Právní věta:** I při posuzování nároku na náhradu škody z pracovního úrazu podle § 3 zák. č. 58/1956 Sb. lze dospět k řešení, podle něhož se uloží náhrada celé škody osobě odpovědné (provozovateli).

**Soud:** Rozhodčí orgán Automobilových závodů Klementa Gottwalda v Praze

**Datum rozhodnutí:** 02.06.1960

**Spisová značka:** 1/60

**Číslo rozhodnutí:** 9

**Číslo sešitu:** 1-2

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:** Náhrada škody, Pracovní úraz

**Předpisy:** 58/1956 Sb. § 3

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Zaměstnanec, který uplatnil nárok na náhradu škody z pracovního úrazu proti podniku u rozhodčího orgánu, pomáhal, ač to nebylo jeho povinností, druhému pracujícímu při odstraňování klanice vozíku, převážejícího těžké součástky. Při uvolňování závlačky použil druhý pracovník smyčky drátu, jímž se snažil ji vytáhnout a poškozený zaměstnanec na ni zespodu uhodil kladivem. Uvolněný drát mu těžce poranil jediné oko. (O druhé přišel při jiném pracovním úrazu). Podnik se bránil zejména tím, že je výslovně zakázáno odstraňovat klanici z naloženého vozíku.*

*Rozhodčí orgán Automobilových závodů Klementa Gottwalda v Praze přiznal poškozenému zaměstnanci plné odškodnění. Podnik námitky okresnímu soudu nepodal.*

## **Z odůvodnění:**

Jde o odškodnění pracovního úrazu. Podnik svou povinnost k náhradě nepopírá, namítá jen, že na úrazu má vinu i navrhovatel a uvádí, že navrhovatel porušil bezpečnostní předpis, že pomáhal odstraňovat klanici, která je nejen opatřením k usnadnění dopravy, nýbrž i bezpečnostním opatřením k zamezení sesutí nákladu, dále, že jako vyučený zámečnický musel nutně vědět, že vytahuje závlačku tak, jak se vytahovat nemá, a že tím vykonával i zámečnickou práci, ač věděl, že vzhledem k tomu, že je na jedno oko slepý, zámečnickou práci vykonávat nesmí a konečně, že se měl chovat obezřetněji právě proto, že je na jedno oko slepý.

Námítky podniku však nejsou důvodné. Podle § 3 zák. č. 58/1956 Sb. o náhradě škody za pracovní úrazy nese poškozený škodu poměrně jen tehdy, porušil-li předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, ač s nimi byl řádně obeznámen. Nebylo zjištěno, že by navrhovatel byl porušil nějaký konkrétní předpis o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Je pravda, že podle § 3 zák. č. 67/1951 Sb. o bezpečnosti při práci je povinností každého pracujícího počínat si při práci tak, aby neohrožoval ani vlastní zdraví, popřípadě život. Je také pravda, že kdyby si byl počínal opatrněji, nebylo by k úrazu došlo. Zákon však chrání zaměstnance i v případě, že k úrazu došlo jejich neopatrností, pokud se tak ovšem nestalo buď výhradně, nebo i v důsledku toho, že porušili bezpečnostní předpisy.

Proto nelze navrhovateli přičítat k tíži ani to, že odstraňoval klanici, která je opatřením bezpečnostním k zamezení sesutí nákladu, neboť k úrazu nedošlo sesutím nákladu. I když musel vědět, že závlačka se nemá vytahovat způsobem jak to činil, není to rozhodující, protože tím neporušil žádný výslovný bezpečnostní předpis. Není skutečně vhodné, vytýkat mu, že věděl, že zámečnickou práci vykonávat nesmí, poněvadž je na jedno oko slepý a že proto také se měl chovat obezřetněji. Naopak je nutno ocenit právě to, že se snažil poskytnout pomoc při vyřešení těžké situace pod jeřábem, takže šlo o projev opravdové soudružské spolupráce za situace, kdy nebylo lze dlouho uvažovat o nebezpečnosti použitého způsobu.

V případě navrhovatele není totiž splněna podmínka příčinné souvislosti mezi porušením bezpečnostních předpisů a způsobením škody.

Je nepochybné, že důvodem ztráty, popřípadě omezení nároku poškozeného na náhradu škody je protiprávnost jeho jednání (opomenutí) a sice ve směru zákonem přesně vymezeném a záležitícím v tom, že byly porušeny předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Mezi porušením předpisů a způsobením škody musí být jasná příčinná souvislost. Utrpí-li například někdo úraz na vadných schodech budovy, do níž byl přístup zakázán z důvodu jiných než bezpečnostních, porušil sice předpis, ale mezi porušením tohoto předpisu a jeho úrazem není příčinná souvislost a vlastník domu nemůže z tohoto důvodu namítat spoluzavinění poškozeného.

V případě navrhovatele není sice tento nedostatek příčinné souvislosti tak markantní, jako v příkladu právě uvedeném, ale je tam. Sleduje-li bezpečnostní předpis ten cíl, aby se zabránilo určitému škodlivému výsledku, nelze z jeho porušení vyvozovat stejné důsledky v případě, že se dostavil jiný škodlivý důsledek, zřejmě netypický, na rozdíl od onoho typického, jemuž předpis chce zabránit.

K tomuto závěru se nezbytně dojde, domyslí-li se podstatě protiprávnosti v tom smyslu, že k protiprávnosti nestačí porušení nějaké normy vůbec, nýbrž že se vyžaduje, aby byly porušeny právě ty zájmy, které jsou chráněny normou, k jejímuž porušení došlo.

Nelze tu zapomínat ani na výchovnou stránku používání a výkladu zákona. Mnohem snáze se podaří přesvědčit poškozeného o tom, že jeho nárok na náhradu škody je mu odpírán nebo redukován právem, když se takto rozhodne v případě, kdy z porušení předpisu vzešla škoda způsobem, na nějž jako na způsob typický předpis pomýšlel, než když by pracující přišel ke škodě způsobem, na nějž nikdo při uvažování významu tohoto předpisu nepomyslí. Nechceme, aby naši pracující se řídili podle bezpečnostních předpisů (i jiných předpisů) slepě, nýbrž musíme usilovat o to, aby se tak dělo uvědoměle, což znamená s plným pochopením jejich účelu a cíle. Pak se nám jako výsledek navíc objeví i ten úkaz, že nebude docházet k porušování bezpečnostních předpisů ani s následky netypickými.

Ze shora uvedeného plyne, že v případě navrhovatele není dána příčinná souvislost mezi zakázaným uvolňováním klanice, poněvadž k úrazu nedošlo při jejím uvolnění, nýbrž tím, že uvolněný drát po úderu kladivem navrhovateli poranil oko. Námítka spoluviny by byla na místě, kdyby k úrazu došlo

sesutím nákladu vozíku, čemuž chce čelit zákaz odstraňování klanic u naloženého vozíku.

Proto náleží navrhovateli odškodnění v celém rozsahu.

Podle zákona má nárok na ušlý výdělek a na to, co mu i v budoucnu na výdělku v důsledku pracovní nezpůsobilosti uchází a dále na bolestné a náhradu za zohyždění.

Navrhovatel měl v době úrazu cca 1330 Kčs měsíčního čistého výdělku, na nemocenském pobíral do 5. 2. 1960 1014 Kčs a od té doby invalidní důchod 900 Kčs měsíčně. Utrpěl tedy do 31. května 1960 na ušlém výdělku škodu celkem 4100 Kčs.

Od 1. června 1960 do budoucna mu uchází na výdělku rozdíl mezi dřívějším výdělkem a invalidním důchodem ve výši 430 Kčs měsíčně.

Bolestné při 180 bolestivosti, jak je odhadl OÚNZ a při náhradě 12 Kčs za 1 bolestivosti podle vyhlášky č. 208/1958 Ú. l. činí 2160 Kčs.

Zohyždění odhaduje rozhodčí orgán na částku 5000 Kčs vzhledem k tomu, že jde o velmi závažné ztížení životního uplatnění poškozeného, neboť jde o ztrátu zraku, přičemž byl vzat zřetel i na věk poškozeného.